

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง

12018

ปัญหาพิเศษปริญญาตรี
ภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตภัณฑ์

T100462

เรื่อง

เทคนิคการปลูกมะเขือเทศในสสารละลายธาตุอาหารภายในภาชนะขนาดกลาง
HYDROPONIC TECHNIQUE FOR GROWING TOMATO IN MEDIUM-SIZED CONTAINERS

โดย

ไวพจน์ คุณาริมาพันธ์

อาจารย์บรรหาร

เชี่ยวชาญแสง

ประธานกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์สุนทร

พูนพิพัฒน์

กรรมการอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชารับรองแล้ว

รฟ.
0942ท
9525

(นายบรรหาร เชี่ยวชาญแสง)

หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตภัณฑ์

วันที่.../๙...เดือน.../๒๕๖๔...พ.ศ....๒๕...

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 100462
วันเดือนปี 18 JUN 2009

LIB. 2546

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ธรรพร เขียวขำแสง ประธานกรรมการที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการดำเนินงานทดลองครั้งนี้ได้สำเร็จไปด้วยดี และขอขอบพระคุณท่านอาจารย์สุนทร พูนพิพัฒน์ กรรมการอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้ตรวจแก้ไขปัญหาพิเศษเล่มนี้จนสำเร็จเรียบร้อยเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณคณาจารย์รวมทั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบสถานที่ต่าง ๆ ที่ได้ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกในระหว่างการทดลอง ซึ่งมีส่วนช่วยให้ปัญหาพิเศษของข้าพเจ้าสำเร็จเรียบร้อยและสมบูรณ์

ในที่สุดนี้ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ที่อนุญาตให้ใช้สถานที่ทดลองตลอดจนอนุมัติปัญหาพิเศษเล่มนี้ให้สำเร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยดี

ไวพจน์ คุณารมาพันธ์

มีนาคม 2525

เทคนิคการปลูกมะเขือเทศในสารละลายธาตุอาหารภายในภาชนะขนาดกลาง

Hydroponic Technique For Growing Tomato in Medium-Sized Containers.

บทคัดย่อ

การทดลองปลูกมะเขือเทศพันธุ์ L-22 ในสารละลายธาตุอาหารในครั้งนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลแบบเบื้องต้นโดยใช้สารละลายธาตุอาหารชนิด Phostrogen แก่ต้นมะเขือเทศ จำนวน 18 ต้น ผลปรากฏว่าการเจริญเติบโตของมะเขือเทศเป็นไปตามปกติ ซึ่งมีความสูงเฉลี่ยที่อายุ 105 วัน ประมาณ 67.83 เซนติเมตร จำนวนช่อดอกต่อต้นเฉลี่ยเท่ากับ 13 จำนวนดอกต่อต้นเฉลี่ยเท่ากับ 60.94 จำนวนผลต่อต้นเฉลี่ยเท่ากับ 16.55 น้ำหนักผลต่อต้นเฉลี่ยเท่ากับ 139.05 กรัม และเปอร์เซ็นต์การติดผลเท่ากับ 31.07 เปอร์เซ็นต์

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง (2)

สารบัญตารางผนวก (3)

สารบัญภาพผนวก (4)

คำนำและวัตถุประสงค์ 1

การตรวจเอกสาร 3

อุปกรณ์และวิธีการ 9

ผลการทดลองและวิจารณ์ 15

สรุป 29

เอกสารอ้างอิง 33

ภาคผนวก 34

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ความสูงของต้นมะเขือเทศพันธุ์ L -22 อายุ 105 วันที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร	26 2
2	จำนวนช่อกอกคอตัน, จำนวนคอกคอตัน, จำนวนผลคอตันและเปอร์เซ็นต์การติดผลของมะเขือเทศพันธุ์ L -22 อายุ 105 วันที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร	19
3	น้ำหนักสด (กรัม) ของผลมะเขือเทศพันธุ์ L -22 อายุ 105 วันที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร	21
4	น้ำหนักสด (กรัม) ของลำต้น ใบและรากของมะเขือเทศพันธุ์ L -22 อายุ 105 วันที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร	23
5	น้ำหนักแห้ง (กรัม) ของลำต้น ใบและรากของมะเขือเทศพันธุ์ L -22 อายุ 105 วันที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร	25
6	อัตราส่วนระหว่างลำต้นและราก ของมะเขือเทศพันธุ์ L -22 อายุ 105 วันที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร	๓๖

สารบัญตารางผนวก

ตารางผนวกที่		หน้า
1	จำนวนครั้งในการเตรียมน้ำยาส Phostrogen และปริมาณที่ใช้	34
2	การใช้อย่างป้องกันและกำจัดศัตรูพืช	35
3	จำนวนดอกของแต่ละช่อดอกและจำนวนดอกที่ติดผลของมะเขือเทศ พันธุ์ L -22 อายุ 105 วันที่ได้ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร	36
4	น้ำหนักผลแต่ละผลของมะเขือเทศพันธุ์ L -22 อายุ 105 วัน ที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร	39

สารบัญภาพผนวก

ภาพผนวกที่		หน้า
1	ภาพขณะสำหรับปลุกมะเขือเทศ	41
2	ภาพขณะสำหรับปลุกมะเขือเทศที่ใส่กรวดเป็นชั้นแรก	42
3	ภาพขณะสำหรับปลุกมะเขือเทศที่ใส่หินเกล็ดเล็กเป็นชั้นที่ 2	43
4	ภาพขณะสำหรับปลุกมะเขือเทศที่ใส่ทรายเป็นชั้นบนสุด	44

เทคนิคการปลูกมะเขือเทศในสารละลายธาตุอาหารภายในภาชนะขนาดกลาง

Hydroponic Technique for Growing Tomato in Medium-Sized Containers.

คำนำและวัตถุประสงค์

คำนำ

พื้นที่ดินในประเทศไทยที่ใช้ทำการเกษตรกรรม จะมีต้นกำเนิดดินที่แตกต่างกันอย่างมากจึงทำให้ลักษณะคุณสมบัติของดินที่เกิดขึ้นในแต่ละบริเวณนั้นมีความแตกต่างกันทั้งทางโครงสร้าง พืช และทางเคมี ความแตกต่างทางคุณสมบัติเหล่านี้ จะมีผลโดยตรงต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชที่ปลูกลงในดิน นอกจากนี้ในสภาพบางห้องที่ ซึ่งมีภูมิอากาศที่ไม่เหมาะสมบางอย่างก็จะมีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตของพืชด้วย ในบางฤดูกาลหรือในรอบปีหนึ่งๆ ที่มีอากาศหนาวจัด ร้อนจัดเกินไป จนไม่สามารถที่จะปลูกได้ หรือในบางสภาพห้องที่เป็นกรวดหิน ไม่มีแร่ธาตุอาหาร สำหรับความเจริญเติบโตของพืชอยู่เลยก็มีผลทำให้ไม่สามารถปลูกพืชลงไปในสภาพที่นั้นได้เหมือนกันจากปัญหาที่เกิดขึ้นเหล่านี้ จะเห็นได้ว่าดินนั้นเป็นปัจจัยสำคัญมากสำหรับการปลูกพืชที่จะให้ผลผลิตที่ดีตามลักษณะทางพันธุกรรมของพืช และจากปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เราสามารถที่จะหลีกเลี่ยงการปลูกพืชโดยไม่ใช้ดินได้ โดยการปลูกพืชลงไปในสารละลายธาตุอาหาร หรือน้ำ หรือในวัสดุปลูกต่าง ๆ ที่สามารถให้รากของพืชยึดเกาะอยู่ได้

การปลูกพืชโดยไม่ต้องใช้ดิน หรือบางที่เรียกว่าการปลูกพืชไร้ดินตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Hydroponic การปลูกพืชแบบนี้เหมาะสำหรับสถานที่ที่มีพื้นที่เพาะปลูกจำกัด หรือสถานที่ที่มีสภาพของดินไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก หลักการปลูกพืชไร้ดินนั้นเป็นการนำเอาธาตุอาหารของพืชที่พืชต้องการมาใส่ให้พืชโดยตรง โดยที่พืชปลูกอยู่ในวัสดุที่ไม่มีคุณค่าทางอาหาร เช่น ทราย หรือกรวด แล้วนำสารละลายธาตุอาหารมารดให้ชุ่มแล้วระบายออกทำเช่นนี้ทุกวัน พืชสามารถเจริญเติบโตได้รวดเร็ว และยึดเกาะติดกับเครื่อง ปลูกได้ สาร

ละลายธาตุอาหารควรจะเปลี่ยนใหม่ทุก ๆ 1 - 2 สัปดาห์ เพื่อให้พืชได้รับธาตุอาหารใหม่ และครบอยู่เสมอ ทั้งยังเป็นการขจัดปัญหาการขาดแคลนธาตุอาหารด้วย เพื่อระดับธาตุอาหารที่หลีกเลี่ยงความต้องการในเครื่องปลูก ในการปลูกพืชไร่นั้น จะกำจัดกาไรพรวนโดยสิ้นเชิง งานปราบวัชพืชและศัตรูพืชไม่ต้องทำมากนัก เพราะวัสดุและน้ำยาสะอาดปราศจากศัตรูพืช เนื่องจากได้ให้ธาตุอาหารแก่พืชครบถ้วนและถูกต้อง จึงทำให้ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพดีสม่ำเสมอทั่วกันทุก ๆ ต้น ผลผลิตที่ได้มักจะสูง เนื่องจากสามารถปลูกพืชได้รัศมีกว้างเพราะไม่มีการแก่งแย่งธาตุอาหารเหมือนกับการปลูกในดิน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาว่าจะสามารถทำการปลูกมะเขือเทศลงในภาชนะที่ไม่ต้องอาศัยดินเป็นเครื่องปลูก (Medium growth) ได้หรือไม่อย่างไร ส่วนการศึกษาทดลองในครั้งนี้จะมุ่งเน้นเฉพาะการปลูกมะเขือเทศ ลงไปในสารละลายธาตุอาหารต่าง ๆ แทนวิธีการปลูกมะเขือเทศลงในดินแบบดั้งเดิม
2. เพื่อศึกษาว่าเทคนิคการปลูกมะเขือเทศลงในสภาพของสารละลายที่มีธาตุอาหารต่าง ๆ อยู่ครบทุกชนิดมีขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติอย่างไร อาศัยอุปกรณ์และเครื่องมือประเภทใดบ้าง
3. เพื่อศึกษาว่าวิธีการปลูกมะเขือเทศลงในสารละลายธาตุอาหาร เช่นนี้จะมีผลดีและผลเสียแก่มะเขือเทศอย่างไร มีปัญหาอะไรที่เกิดขึ้นบ้าง ในระหว่างระยะเวลาการทดลองและเราจะสามารถแก้ไขปัญหานั้นที่เกิดขึ้นเหล่านี้ได้อย่างไร
4. เพื่อศึกษาว่าเทคนิคของการปลูกมะเขือเทศลงในสภาพของสารละลายธาตุอาหารนั้น การเจริญเติบโตของมะเขือเทศตลอดจนการให้ผลผลิตจะเป็นเช่นใด สามารถจะนำผลที่ได้จากการทดลองนี้ไปเปรียบเทียบกับวิธีการปลูกมะเขือเทศลงในดิน ซึ่งเป็นวิธีการปลูกมะเขือเทศแบบดั้งเดิมได้หรือไม่ และมีผลดีหรือเลวแตกต่างกันเช่นใดในเรื่องนี้

การตรวจเอกสาร

การปลูกพืชในน้ำยาหมายถึงการปลูกพืชในวัสดุ (Medium) ที่ไม่ใช่ดิน แต่ใช้ Media ที่เป็น Inert medium และมีสารละลายที่เป็นอาหารพืช (Nutrient Solution) เป็นสารละลายที่ให้พืชนำไปใช้เป็นอาหารในการเจริญเติบโต

Inert medium หมายถึง Media หรือตัวกลางที่ไม่มีปฏิกิริยาหรือมีแต่เฉื่อยชา เชื้อรา ไม้รบกวนเร็ว ในการเปลี่ยนแปลงรูปสมบัติ และคุณสมบัติ เช่นไม่ละลายในกรดหรือด่างได้ง่าย ๆ ไม่กลายเป็นสภาพจากของแข็งเป็นของเหลว หรือเหลวเป็นแข็งได้ง่าย ๆ เช่น กรวด ทราย ถ่าน ฯลฯ หรืออาจจะเป็นการนำเอาสารละลายธาตุอาหารมาให้รากพืชดูดเข้าไปโดยตรง เช่น เอาสารละลายหรือน้ำยานั้นมาใส่ขวดแล้วเอาพันธุ์ไม้แช่รากไว้ในขวดนั้นก็จะทำได้

ความจำเป็นที่ต้องมีการปลูกพืชในน้ำยา

หลักใหญ่ที่ต้องปลูกพืชในสารละลายน้ำยาธาตุอาหารก็คือ ลักษณะของดินทั้งทางกายภาพ เคมี รวมตลอดถึงสภาพแวดล้อมบางอย่างไม่สามารถที่จะปลูกพืช และมีการเจริญเติบโตได้ จึงต้องหลีกเลี่ยงไปปลูกในสารละลายน้ำยาธาตุอาหาร ซึ่งจะมีประโยชน์หลายประการดังนี้

1. สามารถปลูกพืชได้ตลอดปีไม่ว่าเป็นพืชไหนหรือฤดูร้อน
2. ควบคุมและรักษาได้ง่าย ในเรื่องอุณหภูมิ ความชื้น ความเป็นกรดและด่าง (pH) ตามที่พืชต้องการ
3. ควบคุมและรักษาอาหารพืช ที่พืชต้องการได้ง่าย ทำให้พืชได้รับอาหารโดยสมบูรณ์ตามที่ต้องการ ก่อให้เกิดผลผลิตสูง และมีมาตรฐานพร้อมทั้งคุณภาพและปริมาณตาม

ความต้องการของตลาด

4. ลดค่าใช้จ่ายในการผลิตให้ต่ำลง ในเรื่องแรงงานการเตรียมดิน
5. สามารถควบคุมป้องกันโรค แมลง และศัตรูอื่น ๆ ที่จะนำอันตรายมาสู่พืชที่ปลูกได้สะดวก และไม่เกิดขึ้นได้ง่าย ๆ

ประเภทของการปลูกพืชไร้ดิน

แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. การปลูกพืชในน้ำยา (water culture) วิธีที่ง่ายที่สุดในการปลูกพืชในน้ำยาได้แก่ การใช้ขวดแก้วปากกว้าง ปากขวดปิดด้วยจุกคอรัคซึ่งตรงกลางได้ทำรูไว้สำหรับใส่และยึดต้นพืช ใก้ลขอบจุกมีรูเพื่อใช้สำหรับสอดหลอดแก้วขนาดเล็กให้จมลงไปใต้น้ำยาได้พอดี เพื่อใช้สำหรับเป็นที่ให้อากาศแก่น้ำยาในขวด ต้องมีการเปลี่ยนหรือเติมน้ำยาใหม่ตามความเหมาะสม และวัดความเป็นกรด เป็นด่าง (pH) ของน้ำยาเป็นครั้งแรก
2. การปลูกพืชในวัสดุที่สามารถยึกรากได้ (Aggregate culture) วัสดุที่ใช้ เช่น ทราย กรวด เวอร์มิคิวไลต์ และเปอร์ไลต์เพื่อใช้ในการยึกรากของพืช และรักษาความชุ่มชื้นให้แก่รากพืชด้วย หลังจากปลูกพืชไปแล้วก็รดน้ำยาที่มีธาตุอาหาร
3. การปลูกพืชในวัสดุพวกพีท (Peat Culture) เป็รวัสดุอินทรีย์สาร อู่มน้ำดี ใช้มากในตอนเหนือของอเมริกา คานาดา

วิธีการปลูกพืชไร่นา

1. ภาชนะที่ใช้ปลูกและวัสดุที่ใช้

ภาชนะที่ใช้ปลูกใช้ได้หลายชนิด ได้แก่ ไม้ พลาสติก ซีเมนต์ คินเผา โลหะ ตลอดจนเครื่องแก้ว ความลึก 8 - 12 นิ้ว ภาชนะที่ใช้ควรจัดให้มีระบบระบายน้ำ และการถ่ายเทอากาศได้ดี

วัสดุที่ใช้

- ทราบ จากแม่น้ำหรือที่ใช้ในการก่อสร้างก็ได้ ซึ่งจะมีเส้นผ่าศูนย์กลาง ประมาณ 1/10 - 1/40 นิ้ว
- เวอร์มิคิวไลท์ ใช้เป็นที่เพาะเมล็ดพืชได้ และเป็นฉนวนป้องกันไฟ เพราะ จะหุง และอุ้มน้ำได้ดี น้ำหนักเบา
- เพอร์ไลท์ มี 2 ชนิด ละเอียดและหยาบ นับว่าเหมาะสำหรับเป็นวัสดุ ปลูกพืชไร่นามาก
- ดิกไนท์ ถ่านดิกไนท์ เหมาะมากเพราะอุ้มน้ำไว้ได้

2. การเตรียมภาชนะสำหรับปลูก

ตัวอย่างเช่น การเตรียมปลูกในภาชนะซีเมนต์ ขนาดกว้าง 8 นิ้ว ยาว 35 นิ้ว และสูง 8 นิ้ว ที่ก้นเจาะรูขนาด 1/4 นิ้ว 5 - 6 รู เพราะกระถางยาว บิดู ค้ำยันแผ่นตาข่ายไนลอน ขนาด 1 ตารางนิ้วทุกรู ร่องก้นกระถางคว้งก้นหินขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1/4 หรือ 1/2 นิ้ว ถัดขึ้นมาเป็นวัสดุปลูกให้หนาขึ้นมาจากขอบบน 1/2 นิ้ว ภาชนะที่เตรียมนี้พร้อมที่จะปลูกพืชได้ อาจใช้เมล็ด หรือย้ายต้นกล้ามาปลูกเลยก็ได้ จึงรด ค้ำยน้ำยา

3. การเตรียมธาตุอาหารพืช

วิธีที่ง่ายที่สุดก็คือใช้สารเคมีสำเร็จรูป ซึ่งจะประกอบด้วยธาตุอาหารพืชต่าง ๆ คือไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม แคลเซียม แมกนีเซียม ซัลเฟอร์ และรวมพวกธาตุอาหารปริมาณน้อยที่จำเป็น (Essential trace elements) เหมาะสำหรับปลูกไม้พุ่มไม้เล็ก สารละลายควรตั้งทิ้งไว้ค้างคืน เพื่อให้สารที่ละลายได้ยาก สามารถละลายได้หมด และต้องไม่เก็บไว้ให้ถูกแสง

ตัวอย่างสูตรน้ำยาที่ใช้สารเคมีสำเร็จรูป

สารเคมีที่ใช้	กรัมต่อ 100 ลิตร	สูตรทางเคมี
Potassium nitrate	110	KNO_3
Calcium sulphate	76	$CaSO_4 \cdot 2H_2O$
Magnesium sulphate	52	$MgSO_4 \cdot 2H_2O$
Monocalcium phosphate	31	$CaH_4(Po)_2H_2O$
Ammonium sulphate	14	$(NH_4)_2SO_4$
รวม	283	

สูตรนี้จะให้แร่ธาตุต่าง ๆ ในปริมาณดังนี้

ไนโตรเจน	180	ppm.
ฟอสฟอรัส	63	ppm.
โพแทสเซียม	410	ppm.
แคลเซียม	220	ppm.
แมกนีเซียม	50	ppm.

สำหรับผู้ปลูกเป็นจำนวนมากหรือเป็นการค้า นิยมสมน้ำยาขึ้นเองซึ่งมีหลายสูตรด้วยกัน ซึ่งใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ เยอรมัน และประเทศแอฟริกาใต้

การเตรียมสารละลายธาตุอาหาร ที่ต้องการจำนวนน้อย ซึ่งถ้าใช้มากเกินไปจะเป็นพิษต่อพืช จะต้องปรับความเข้มข้น ของสารดังกล่าวนี้ให้พอเหมาะ ความเข้มข้นของธาตุต่าง ๆ เหล่านี้ ที่ไม่เป็นพิษต่อพืช ได้มีการศึกษากันและกำหนดปริมาณที่ใช้ดังตารางต่อไปนี้

ธาตุอาหาร	ปริมาณต่ำสุด ที่พืชต้องการ (ppm)	ปริมาณสูงสุด ที่พืชต้องการ (ppm)	ปริมาณ พอเหมาะ (ppm)
Iron (Fe)	2.0	5.0	4.0
Manganese (Mn)	0.1	1.0	0.5
Copper (Cu)	0.01	0.1	0.05
Boron (B)	0.1	1.0	0.5
Zinc (Zn)	0.02	0.2	0.1
Molybdenum (Mo)	0.01	0.1	0.02

4. วิธีการให้ธาตุอาหารแก่พืช

หลังจากปลูกพืชในวัสดุและภาชนะที่เหมาะสมแล้วขั้นต่อไปจะต้องให้ธาตุอาหารพืชลงไป เพื่อให้พืชได้ใช้เป็นอาหารสำหรับการเจริญเติบโตต่อไป การให้นิยมทำเป็นสารละลายหรือน้ำยา ซึ่งอาจทำได้โดย

1. ใช้น้ำยาธาตุอาหารรดโดยตรงโดยบัวรดน้ำ (Overhead Watering)

รดจนวัสดุปลูกพืชพอ และควรรดให้เปียกใบหรือให้ใบคลุมธาตุอาหารเข้าไปด้วย รดน้ำยา 4 – 5 ครั้ง ต้องรดน้ำเพื่อล้างธาตุอาหารที่สะสมอยู่มากเกินไปออก ระยะเวลาดีให้วัสดุปลูกกว่าเร็วหรือช้าเพียงใด

2. การให้น้ำยาให้ซึมผ่านจากส่วนล่างของวัสดุปลูก (Sub-irrigation)

คือปล่อยให้ให้น้ำยาซึมซาบทั่วระบบรากพืช แล้วจึงระบายน้ำยาที่เหลือออกไป น้ำยาที่ระบายออกไปนี้สามารถนำไปใช้ได้อีก เมื่อใช้ไปจนถึง 10 วัน หรือ 2 สัปดาห์ ควรเปลี่ยนน้ำยาใหม่ และการใช้สารละลายแบบนี้นิยมทำกับวัสดุ กรวด

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

1. ถังน้ำมันขนาด 200 ลิตรธรรมดา
2. ถังน้ำมันขนาด 200 ลิตรมีฝาปิดเปิดได้
3. ประตุน้ำขนาด 1 นิ้ว
4. ท่อปะปาขนาด 1 นิ้ว
5. สายยางใสขนาด 1 นิ้ว
6. เชื่อมซีเมนต์สายยางธรรมดา 1 นิ้ว
7. ถังพลาสติกขนาด 15 ลิตร
8. ตาข่ายพลาสติกขนาดรู 1 ตารางมิลลิเมตร
9. อีเอ็มบล็อกธรรมดาขนาดกว้าง 20 เซนติเมตร ยาว 40 เซนติเมตร
10. พลาสติกและแปรงทา
11. ทราย
12. กรวดทะเล ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 นิ้ว
13. หินเกล็ดขนาดเล็กขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 เซนติเมตร
14. สารเคมี Phostrogen
15. น้ำปะปา

วิธีการ

1. การเตรียมภาชนะปลูก

ใช้ถังน้ำมันขนาด 200 ลิตรชนิดธรรมดาซึ่งมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 60 เซนติเมตร ความยาว 96 เซนติเมตร ผ่าครึ่งตามความยาว ด้านหัวท้ายด้านใดด้านหนึ่งเจาะรูเชื่อมต่อท่อแบบขนาด 1 นิ้วยาว 5 นิ้ว ให้สูงจากก้นด้านล่าง 1 นิ้ว ตัดประตุน้ำระหว่างท่อแบบนี้ให้เรียบร้อย เพื่อใช้เป็นที่ระบายน้ำยา ธาตุอาหารออกเมื่อน้ำยาท่วมราก เป็นเวลานานพอแล้ว ส่วนอีกด้านหนึ่งเจาะรูตัดท่อแบบขนาดและลักษณะเดียวกัน แต่ให้สูงจากก้นด้านล่างขึ้นมา 5 นิ้ว เพื่อเป็นที่สำหรับปล่อยน้ำยาเข้าให้แกรากพืชทำความสะอาดภายในและภายนอกภาชนะรวมทั้งท่อแบบด้วยพลาสติคให้หนาพอสมควร เพื่อป้องกันสนิม และกระทำปฏิกิริยาระหว่างน้ำยาธาตุอาหารกับผิวภาชนะซึ่งเป็นโลหะ (ภาพผนวกที่ 1)

ขั้นตอนการเตรียมวัสดุปลูก

1. ใช้ตาข่ายพลาสติกขนาดของ 1 ตารางมิลลิเมตรบิกมตรงที่ต่อท่อแบบภายในภาชนะ เพื่อป้องกันการไหลออกของทราย เวลาระบายน้ำออก แล้วใช้กรวดทะเลซึ่งมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางขนาดประมาณ 1 นิ้ว ด้านให้สะอาดใส่ลงไปเป็นชั้นแรก ความสูงวัดจากส่วนที่ลึกที่สุดของด้านล่างสูงขึ้นมาประมาณ 5 นิ้ว ชั้นนี้จะมีช่องว่างมากน้ำยาสามารถที่จะไหลระบายออกได้สะดวกและรวดเร็ว (ภาพผนวกที่ 2)

2. ชั้นที่สองใช้หินเกล็ดเล็กซึ่งมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตรล้างให้สะอาด ใส่ทับลง บนชั้นของกรวด ให้มีความหนาประมาณ 3 นิ้ว ปาดผิวหน้าให้เรียบสม่ำเสมอ (ภาพผนวกที่ 3)

3. ชั้นที่สามใช้ทรายยกก่อสร้าง ดำให้สะอาดใส่ทับลงบนชั้นหินเกล็ดเล็กให้มีความหนา 3 นิ้วเช่นกัน ปาดผิวหน้าให้เรียบสม่ำเสมอ (ภาพผนวกที่ 4)

เมื่อเสร็จขั้นตอนการเตรียมวัสดุปลูกแล้วจะมี Inert media ทั้งหมด 3 ชนิดคือ กรวดทะเล หินเกล็ดเล็ก และทราย ซึ่งรวมความสูงของวัสดุปลูกได้ทั้งหมดประมาณ 11 นิ้ว ส่วนภาชนะที่ใช้ปลูกสูง 12 นิ้ว เพราะฉะนั้นจะเหลือส่วนที่ว่างจากด้านบนไว้ 1 นิ้ว

2. การเตรียมถังใส่น้ำยา

ใช้ถังน้ำมีขนาด 200 ลิตร ซึ่งมีฝาปิดเปิดได้ เจาะรูคานข้างสูงจากก้นถังประมาณ 1 นิ้ว ติดท่อแป๊บขนาด 1 นิ้วมีประตุน้ำสำหรับปิดเปิดสำหรับการปล่อยน้ำยา เข้าภาชนะปลูก และคานข้างจากปากถังสูงมา 5 นิ้ว ตำแหน่งตรงกับท่อแป๊บด้านล่าง เจาะรูติดแป๊บขนาด 1 นิ้ว ยาว 5 นิ้ว ไว้แต่ไม่ต้องใส่ประตุน้ำ เพื่อที่จะดูดน้ำยาที่ใส่แล้ว กลับเข้าสู่ภายในถึงน้ำยาตามเก็มหาคความสะอาดถึงทั้งภายนอกและภายใน รวมทั้งท่อแป๊บด้วย ทาพ่นโค้ตเฉพาะภายในถัง และท่อแป๊บให้หนาพอสมควร เพื่อป้องกันสนิมและการทำปฏิกิริยากันระหว่างสารละลายน้ำยาธาตุอาหารกับถังใส่น้ำยา

3. การวางถังใส่น้ำยาและภาชนะปลูก

ก. ภาชนะปลูก ใช้อิฐบล็อกขนาดกว้าง 20 เซนติเมตรยาว 40 เซนติเมตร 8 ก้อน ต่อภาชนะปลูก 1 ภาชนะปลูก โดยวางอิฐบล็อกตั้งขึ้นตามขวางต่อกันข้างละ 2 ก้อน 2 ข้าง ห่างกันประมาณ 40 เซนติเมตร เพื่อใช้สำหรับวางอิฐบล็อกตามแนวนอนได้พอดี ใช้อิฐบล็อกวางทับตามนอน 4 ก้อน นำภาชนะปลูกวางบนฐานอิฐบล็อกนี้ และแต่ละฐานวางห่างกันประมาณ 60 เซนติเมตร เพื่อเป็นทางเดินสำหรับปฏิบัติงาน

ข. ถังน้ำยา ใช้ถังน้ำมันขนาด 200 ลิตรธรรมดาวางหลังภาชนะปลูกค้ำที่มีท่อแป็บสำหรับให้น้ำยาเข้า ห่างประมาณ 80 เซนติเมตร โดยใช้ถังน้ำมันนี้ 3 ถัง วางห่างกันพอประมาณว่าเมื่อใช้ไม้พาดค้ำบนแล้วสามารถที่จะวางถังน้ำยาข้างบนได้ 6 ถัง ใช้ไม้กระดานพาดบนถังนี้ แล้วนำถังน้ำยาขึ้นตั้งข้างบนแผ่นกระดานให้ตำแหน่งถังน้ำยาตรงกับภาชนะปลูกทั้ง 6 แล้วใช้สายยางต่อเข้ากับท่อที่ปล่อยน้ำยาออกจากถังใส่น้ำยา กับท่อสำหรับน้ำยาเข้าของภาชนะปลูก ความยาวของสายยางประมาณ 1.5 เมตร

4. วิธีการปลูก

ภาชนะปลูกกว้าง 60 เซนติเมตร ยาว 90 เซนติเมตร ใช้มะเขือเทศพันธุ์ L -22 ที่ีอายุกล้าประมาณ 27 วัน จากการเพาะเมล็ดในดินผสม ภายในภาชนะปลูกจะปลูกมะเขือเทศ 3 ต้น ห่างจากหัวและท้ายภาชนะ 25 เซนติเมตร และระยะห่างระหว่างต้น 23 เซนติเมตร ปลูกเป็นแถวกลางภาชนะห่างจากค้ำข้างประมาณค้ำละ 30 เซนติเมตร ทั้ง 6 ภาชนะ จะมีจำนวนต้นทั้งหมด 18 ต้น

5. การเตรียมน้ำยา

การทดลองครั้งนี้ใช้ธาตุอาหารสำเร็จรูปจากต่างประเทศมีลักษณะเป็นของแข็งเม็ดเล็ก ๆ สีขาวขุ่น มีชื่อการค้าว่า Phostrogen ซึ่งสามารถใช้กับการปลูกพืชโดยไม่ใช้ดินได้เป็นอย่างดี ส่วนประกอบของ Phostrogen มีธาตุอาหารต่าง ๆ ดังนี้

Nitrogen	9.7 %
Phosphoric Acid Soluble in water	10.0 %
Phosphoric Acid Insoluble in water	0.6 %
Potash	26.5 %
Magnesium	1.30 %
Manganese	200.00 ppm
Iron	0.40 %

จากคำแนะนำภายในกล่องบรรจุ Phostrogen นี้ น้ำหนักสุทธิ 75 กรัม หรือ 2.5 OZ ต่อ 1 กล่อง (Carton) ละลายน้ำ 160 ลิตร โดยการทดลองครั้งนี้ใช้น้ำปะปาธรรมดา ผสมกับ Phostrogen ภายในถังใส่น้ำยาควัดความเป็นกรดเป็นด่าง (pH) ได้ประมาณ 6.5 แล้วปล่อยให้ทับพีซีใช้โดยตรง

6. วิธีการให้น้ำยาแก่พืช

การทดลองครั้งนี้ให้น้ำยาพืชแบบวิธีมีม่านจากส่วนล่างของวัสดุปลูก (Sub - irrigation) กล่าวคือ จะปล่อยน้ำยาออกจากถังน้ำยา เข้าภายในภาชนะปลูกให้น้ำยามีระดับค่อย ๆ สูงขึ้นมาจากด้านล่าง จนท่วมวัสดุปลูก ชั้นสุดท้ายคือ ทราบ ทั้งไว้เป็นระยะเวลา 3 นาที แล้วจึงระบายน้ำยาออกจากภาชนะปลูกนำกลับขึ้นไปยังถังใส่น้ำยา เพื่อนำไปใช้ได้อีก การให้สารละลายน้ำยาธาตุอาหารแก่มะเขือเทศ จะให้วันละ 1 ครั้งตอนเช้า ทุกวันตลอดระยะเวลาการทดลอง

7. การเปลี่ยนน้ำยา

หลังจากการเตรียมน้ำยาและเริ่มให้แก่พีซีใช้แล้ว ประมาณ 10 วัน ก็จะถ่ายน้ำยาเก่าทิ้ง แล้วเตรียมน้ำยาใหม่เพื่อให้ความเข้มข้นของธาตุอาหารพอเพียงต่อความต้องการของมะเขือเทศโดยใช้ปริมาณและสูตรคงเดิมตลอดระยะเวลาการทดลอง

การบันทึกข้อมูลในการศึกษา

1. ความสูง (ช.ม.) ทุกระยะ 6 วันจนถึงวันเก็บเกี่ยวในต้นทุกต้นที่ปลูกทดลอง
2. จำนวนช่อกอกต่อต้น
3. จำนวนคอกต่อต้น
4. เปอร์เซนต์การติดผล
5. จำนวนและน้ำหนักผลต่อต้น
6. น้ำหนักสดของลำต้น ใบ และราก
7. น้ำหนักแห้งของลำต้น ใบ และราก
8. อัตราส่วนระหว่างต้นและราก

สถานที่และระยะเวลาการทดลอง

1. สถานที่ ณ แปลงทดลองของคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร.
2. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

เริ่มทำการทดลองเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2524 สิ้นสุดการทดลองเมื่อวันที่ 15

มีนาคม 2525

ผลการทดลองและวิจารณ์ผล

1. ความสูงของต้นมะเขือเทศพันธุ์ L-22 ที่ระยะต่าง ๆ กัน

จากการย้ายกล้ามะเขือเทศอายุ 27 วัน และมีความสูงต่าง ๆ กันลงมาปลูกในภาชนะ เพื่อที่จะใช้สารละลายธาตุอาหารเป็นแหล่งของธาตุอาหารเพื่อการเจริญเติบโตนั้นได้ ทำการวัดความสูงของต้นมะเขือเทศทุก ๆ สัปดาห์ ดังตารางที่ 1

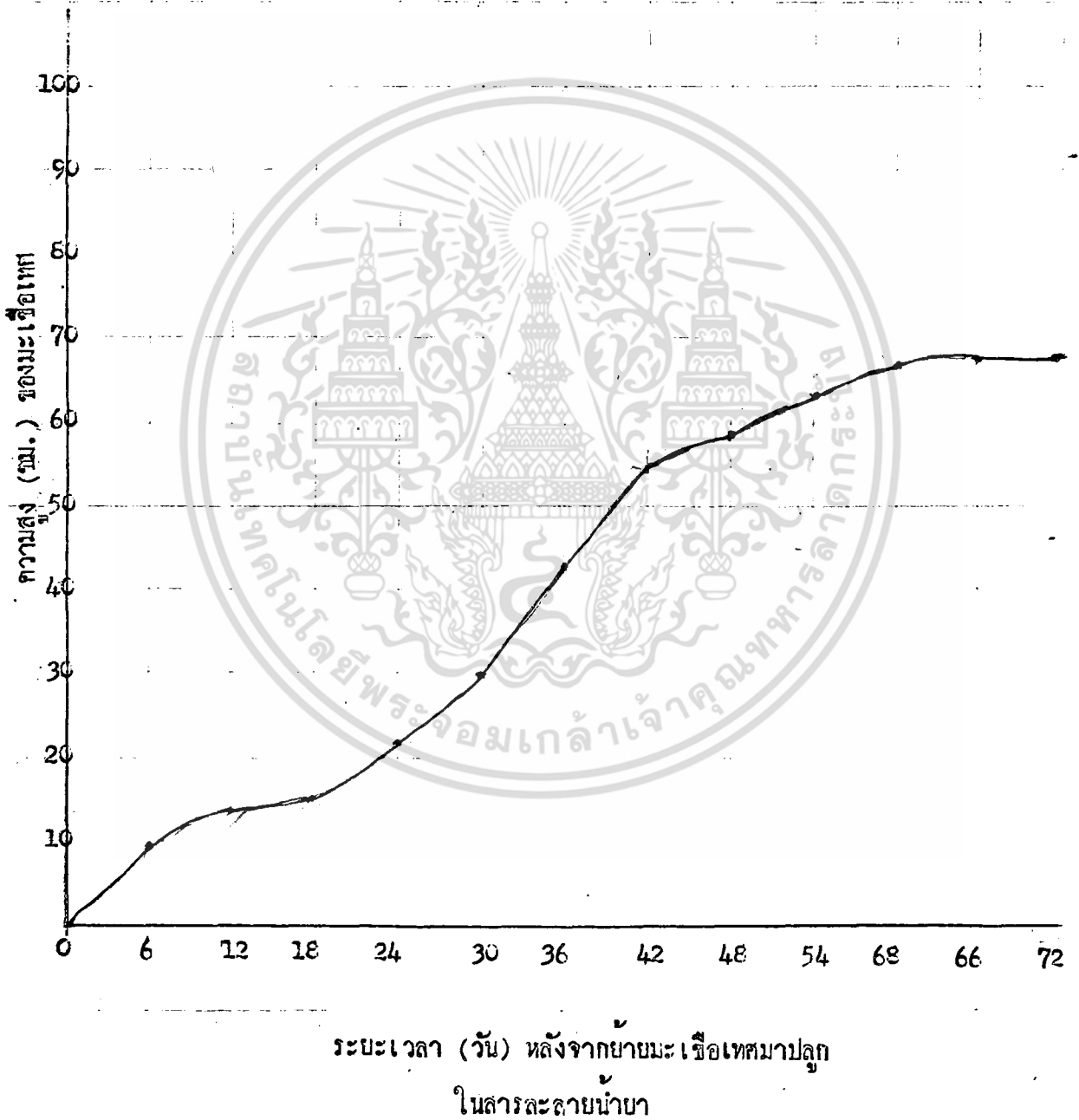

ตารางที่ 1 ความสูงของมะเขือเทศ (ซ.ม.) หลังย้ายกล้ามาปลูกในภาชนะสารละลายธาตุอาหาร

ลำดับ ต้นที่	ระยะของการเจริญเติบโต (วัน)											
	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60	66	72
1	8.0	10.0	15.0	23.0	33.5	46.0	65.0	69.0	73.0	76.0	76.5	77.0
2	11.0	13.0	14.0	20.0	25.0	36.0	46.5	50.0	55.0	60.0	60.5	61.0
3	10.0	13.0	18.0	24.0	33.5	42.0	60.5	63.0	66.0	68.0	68.0	70.0
4	9.0	10.5	15.0	20.5	32.0	46.0	63.0	69.0	75.0	77.0	77.5	77.5
5	10.5	13.0	14.0	18.0	24.0	32.5	44.0	46.5	48.0	50.0	51.5	51.5
6	9.5	11.5	15.0	18.5	25.5	35.0	46.0	53.0	57.0	63.0	63.0	64.0
7	12.0	14.0	20.0	27.0	38.5	52.0	68.0	72.0	76.0	82.0	83.0	84.0
8	11.5	13.5	14.0	19.0	25.5	37.0	49.0	52.0	55.0	59.0	59.0	60.0
9	10.5	13.5	17.0	23.0	35.0	51.0	62.0	65.0	68.0	72.0	72.0	74.0
10	11.0	14.0	17.0	23.5	33.5	45.0	56.0	60.0	64.0	67.5	69.0	71.0
11	9.5	12.0	13.0	16.5	24.0	35.0	43.0	45.5	48.0	51.0	51.0	51.0
12	11.0	13.0	17.0	22.5	35.0	43.0	62.0	66.0	71.0	80.0	80.0	80.0
13	7.5	9.0	14.0	19.5	27.5	35.0	50.0	56.0	63.0	67.0	67.5	68.0
14	10.5	12.0	12.5	16.5	23.0	33.0	42.5	44.0	52.5	56.0	56.0	57.0
15	9.5	11.5	16.0	22.5	33.0	45.0	59.0	63.0	66.0	64.0	66.0	66.0
16	6.5	8.5	14.0	22.0	33.0	47.0	60.0	64.0	69.0	74.0	75.0	76.0
17	8.5	11.5	12.0	18.0	25.5	37.0	49.0	53.0	57.0	61.0	62.0	62.0
18	8.5	10.5	15.0	22.0	31.0	46.0	55.0	58.0	63.5	71.0	71.0	71.0
เฉลี่ย	9.69	11.88	15.13	20.88	29.26	41.30	54.47	58.27	62.61	66.58	67.11	67.83

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 1 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความสูงและเวลา
ของมะเขือเทศพันธุ์ L-22 ที่ปลูกในสารละลายน้ำยา

จากการวัดความสูงของมะเขือเทศในระยะทุก ๆ 6 วันหลังจากย้ายกล้ามาปลูกสังเกตพฤติกรรมเจริญเติบโต จะเห็นได้ชัดว่าช่วงแรกของการเจริญเติบโตของมะเขือเทศพันธุ์ L-22 นี้จะค่อย ๆ เจริญเติบโตไปในอัตราที่ช้าโดยมีความสูงเฉลี่ยประมาณ 15.13 เซนติเมตร จนถึงระยะเวลาประมาณ 18 วัน ความสูงเฉลี่ยจะเพิ่มขึ้นสูงถึง 20.68 เซนติเมตร หลังจากนี้การเจริญเติบโตของมะเขือเทศ จะเป็นไปด้วยอัตราอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งมะเขือเทศก็เริ่มเข้าสู่ระยะออกดอกในช่วงระยะการเจริญเติบโตนี้ด้วย การเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วจะใช้เวลาประมาณ 18 วัน คือถึงวันที่ 42 หลังจากย้ายกล้ามาปลูกในระดับดังกล่าวนี้ต้นมะเขือเทศจะมีความสูงเฉลี่ย 54.47 เซนติเมตร หลังจากช่วงนี้ไป การเจริญเติบโตจะค่อย ๆ เริ่มลดลง จนกระทั่งถึงระยะ 60 วัน การเจริญเติบโตจะคงที่จนเห็นได้ชัด มีความสูงเฉลี่ยประมาณ 67.58 เซนติเมตร

จากตารางที่ 1 และรูปที่ 1 จะเห็นว่า การเจริญเติบโตของมะเขือเทศเป็นไปตามปกติ ตามลักษณะการเจริญของพืชทั่วไป แบบซิกมอยด์ (Sigmoid Curve) ซึ่งเป็นจริงที่ว่า การละลายธาตุอาหาร ที่ใช้ในการทดลองนี้ สามารถแสดงอิทธิพล ทำให้ความสูงของมะเขือเทศเป็นไปตามปกติ เหมือนกับการปลูกในวัสดุอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ สุเทวี (2523) กล่าวว่ามะเขือเทศจะมีช่วงระยะการเจริญเติบโตในระยะ Vegetative part ประมาณ 50 - 60 วัน หลังจากปลูก ส่วนระยะการสร้างผลผลิต ดอก หรือผลนั้น จะเริ่มต้นตั้งแต่สิ้นสุดระยะ Vegetative part โดยจะปรากฏส่วนต่าง ๆ ของ Reproductive part ให้เห็นในระยะ 55 - 60 วัน (สุเทวี 2523)

2. จำนวนช่อดอกต่อต้น, จำนวนดอกต่อต้น, จำนวนผลต่อต้นและเปอร์เซ็นต์การติดผล

จำนวนช่อดอก, จำนวนดอก ที่เกิดขึ้นในแต่ละต้นเป็นสิ่งที่บ่งบอกหรือคาดคะเนถึงผลผลิตของมะเขือเทศที่ได้รับจากการปลูกในการละลายธาตุอาหารที่ทดลองในครั้งนี้ เมื่อจำนวนช่อดอกและดอกเกิดในอัตราที่มาก โอกาสที่จะได้รับผลผลิตก็จะมีแนวโน้มที่จะมากขึ้นด้วย โดยจะต้องขึ้นอยู่กับเปอร์เซ็นต์ การติดผลเป็นสำคัญ

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนช่อกอกต่อต้น, จำนวนคอกต่อต้น, จำนวนผลต่อต้น และเปอร์เซ็นต์การติดผลของมะเขือเทศพันธุ์ L-22 อายุ 105 วัน ที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร

ลำดับต้นที่	จำนวนช่อกอก/ต้น	จำนวนคอก/ต้น	จำนวนผล/ต้น	การติดผล
1	15	56	37	38.54
2	3	14	9	64.28
3	21	101	31	30.69
4	12	54	20	37.03
5	5	21	6	28.57
6	12	55	13	23.63
7	14	63	18	28.57
8	6	26	7	26.92
9	17	86	19	22.09
10	21	101	22	21.78
11	4	12	7	58.33
12	27	135	23	17.03
13	12	52	16	30.76
14	5	19	7	36.84
15	10	45	14	31.11
16	24	116	25	21.55
17	7	27	4	14.55
18	15	74	20	27.02
เฉลี่ย	13	60.94	16.55	31.07

เอกสารนี้เป็นเอกสารของ (B2-B19) ที่ออกเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าจำนวนช่อดอกต่อต้น, จำนวนดอกต่อต้นและจำนวนผลต่อต้น นั้น มีความสัมพันธ์กันโดยตรง สามารถที่จะบ่งบอกถึงผลผลิตที่จะได้รับเป็นอย่างดี กล่าวคือ ที่ระยะเก็บเกี่ยวนี้มะเขือเทศพันธุ์ ที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร ให้จำนวนช่อดอกต่อต้น, จำนวนดอกต่อต้น และจำนวนผลต่อต้นเฉลี่ยเท่ากับ 13, 60.54, 16.55 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อคิดเป็นเปอร์เซ็นต์การติดผลที่ได้รับจากการทดลองครั้งนี้ ประมาณ 31.07 เปอร์เซ็นต์ แสดงให้เห็นส่วนสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณธาตุอาหาร ที่ให้ในสารละลายน้ำยา โดยจำนวนดอกต่อช่อดอกในการทดลองครั้งนี้ได้รับเฉลี่ยประมาณ 4 – 5 ดอก ซึ่งจะเห็นว่าต่ำกว่าปกติ ที่ปลูกในดินธรรมชาติ จะได้รับจำนวนดอกต่อช่อประมาณ 5 – 7 ดอก (เบลเยี่ยม, 2522)

3. น้ำหนักผลต่อต้น

น้ำหนักผลต่อต้นก็เป็นสิ่งหนึ่ง ที่สามารถจะบอกถึงผลผลิต ของมะเขือเทศที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหารได้ก็ จากการทดลองเมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตมะเขือเทศแล้ว จะได้น้ำหนักสดของผลต่อต้น แสดงให้เห็นดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงน้ำหนักสด (กรัม) ของผลมะเขือเทศพันธุ์ L-22 อายุ 105 วัน ที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร

ลำดับต้นที่	น้ำหนักผล/ต้น
1	267.7
2	45.6
3	224.9
4	187.1
5	56.6
6	77.0
7	158.8
8	66.1
9	204.5
10	198.4
11	59.0
12	172.2
13	116.9
14	66.8
15	170.1
16	200.5
17	35.6
18	175.3
เฉลี่ย	139.06

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่าน้ำหนักสดของผล เผลี่ยของมะเขือเทศที่อายุเก็บเกี่ยว (105 วัน) ต่อต้นนั้น จะได้รับเฉลี่ยเท่ากับ 139.06 กรัมต่อต้น ซึ่งน้ำหนักผลที่ได้รับครั้งนี้มีความสัมพันธ์โดยตรงกับจำนวนช่อดอกต่อต้น จำนวนดอกต่อช่อดอกที่กล่าวมาแล้วดังตารางที่ 2

น้ำหนักผลต่อต้นในการทดลองครั้งนี้ ยังอยู่ในอัตราที่ต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับการปลูกในดินธรรมดาแล้ว ซึ่งได้ผลผลิตถึง 370 กรัม (สุทธิ. 2523) ส่วนการปลูกในสารละลายน้ำยาจะให้ผลเพียง 37.56 เปอร์เซ็นต์ ของการปลูกในดินเท่านั้น

4. น้ำหนักสดของลำต้น ใบ และดอก

การเจริญเติบโตของพืชจะมากขึ้นเท่าใด น้ำหนักของต้นพืชสามารถที่จะเป็นตัวบอกถึงความเจริญเติบโตของพืชได้ เป็นอย่างดียิ่งคือ พืชที่มีการสร้างน้ำหนักในส่วนต่าง ๆ ของพืชมาก แสดงว่าพืชนั้นมีแนวโน้มในการสร้างความเจริญเติบโตที่มากกว่าพืชที่มีน้ำหนักน้อยและผลที่ตามมาคือ ผลผลิตของพืชที่มีความเจริญเติบโตมากก็ย่อมจะให้ผลผลิตที่สูงตามไปด้วย จากการทดลองครั้งนี้ทำการวัดน้ำหนักของลำต้น ใบ และรากของมะเขือเทศที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร เมื่อถึงระยะเก็บเกี่ยวผลผลิต แสดงให้เห็นดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงน้ำหนักสด (กรัม) ของลำต้น ใบ และรากของมะเขือเทศพันธุ์ L-22 อายุ 105 วัน ที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร

ลำดับต้นที่	น้ำหนักสด (กรัม)		
	ลำต้น ใบ	ราก	ลำต้น ใบ และราก
1	305.0	45.0	350.0
2	63.0	12.0	75.0
3	320.0	50.0	370.0
4	174.0	26.0	200.0
5	87.5	22.5	110.0
6	134.5	20.5	155.0
7	212.5	32.5	245.0
8	103.0	27.0	130.0
9	253.0	52.0	345.0
10	231.0	39.0	270.0
11	53.0	7.0	60.0
12	297.5	62.5	360.0
13	162.5	22.5	185.0
14	78.5	11.5	90.0
15	180.0	40.5	220.0
16	234.0	31.0	265.0
17	81.0	14.0	95.0
18	240.0	50.0	290.0
เฉลี่ย	180.55	31.38	211.94

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของน้ำหนักสดของลำต้นใบและรากของมะเขือเทศ ที่ได้รับธาตุอาหารจากสารละลายน้ำยา กลัวคืออิทธิพล ของน้ำยาธาตุอาหารมีผลต่อการให้ น้ำหนักสดในลำต้น ใบ และรากของมะเขือเทศ แตกต่างกันอย่างมากระหว่าง โดยสังเกตได้ว่า น้ำหนักเฉลี่ยของลำต้น น้ำหนักเฉลี่ยของรากที่ได้รับจะเท่ากับ 180.55 กรัม และ 31.38 กรัมตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตอีกอย่างหนึ่งคือต้นมะเขือเทศที่มีน้ำหนักมาก มีแนวโน้มที่จะให้ปริมาณช่อดอกต่อต้นมาก และน้ำหนักผลก็จะมากตามไปอย่างมีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง ดังเช่นต้นที่ 1 ให้ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักสดของลำต้น เท่ากับ 305.0 กรัม น้ำหนักสดของรากเท่ากับ 45.0 กรัม จะมีจำนวนช่อดอก จำนวนดอกจำนวนผล และน้ำหนักผลเท่ากับ 13,96,37 และ 287.7 กรัมตามลำดับ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับต้นที่ 7 จะให้ผลผลิตที่ต่ำกว่าเช่นมีค่าเฉลี่ยน้ำหนักสดของลำต้นและรากเท่ากับ 212.5 กรัมและ 32.5 กรัมตามลำดับ จำนวนผลผลิตที่ได้รับก็จะต่ำตามไปด้วยกลัวคือ ได้จำนวนช่อดอก จำนวนดอก จำนวนผล และน้ำหนักผลจะเท่ากับ 14,63,18 และ 156.8 ตามลำดับ

5. น้ำหนักแห้งของลำต้น ใบ และราก

การวิเคราะห์การเจริญเติบโตของพืชโดยใช้น้ำหนักสดนั้นอาจจะมีข้อผิดพลาดได้เนื่องจากปริมาณน้ำที่อยู่ภายในพืช อาจมีความแตกต่างกันทำให้มีผลต่อน้ำหนักที่ได้โดยตรง เพราะฉะนั้นการใช้น้ำหนักแห้งเป็นค่าตรวจการวิเคราะห์ การเจริญเติบโตของพืช จะให้ผลแน่นอน กว่าน้ำหนักสด เพราะจะมองถึงสาร (Matter) ที่พืชสร้างขึ้นโดยตรงจากการสังเคราะห์แสง ซึ่งไม่รวมน้ำที่มีอยู่ในสารนั้นด้วย ความแตกต่างของน้ำหนักแห้งของมะเขือเทศที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร แสดงไว้ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงน้ำหนักแห้ง (กรัม) ของมะเขือเทศพันธุ์ L-22 อายุ 105 วันที่ปลูกใน
สารละลายธาตุอาหาร

ลำดับต้นที่	น้ำหนักแห้ง (กรัม)		
	ลำต้น ใบ	ราก	ลำต้น ใบ และราก
1	47.1	11.0	58.1
2	9.3	2.2	11.5
3	47.8	11.7	59.5
4	29.0	4.3	33.3
5	11.3	3.9	15.2
6	20.9	4.0	24.9
7	32.3	10.4	42.7
8	13.8	4.4	18.2
9	43.2	11.7	54.9
10	40.1	8.9	49.0
11	7.0	1.7	8.7
12	48.7	13.4	62.1
13	25.0	4.6	29.6
14	10.8	1.8	12.6
15	26.8	6.1	32.9
16	39.8	5.8	45.6
17	11.6	2.6	14.2
18	36.1	7.7	43.8
เฉลี่ย	27.81	6.45	34.26

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 5 น้ำหนักแห้งของลำต้น ใบ และรากของมะเขือเทศเฉลี่ยประมาณ 27.81 กรัมและ 6.45 กรัมตามลำดับ และจะเห็นได้ว่า น้ำหนักสด และน้ำหนักแห้งที่ได้นั้นจะมีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง กล่าวคือ เมื่อมะเขือเทศมีน้ำหนักสดที่มากก็จะมีน้ำหนักแห้งที่มากด้วย ดังเช่นต้นที่ 1 น้ำหนักสดของลำต้นและรากจะเท่ากับ 305.0 กรัมและ 45.0 กรัมตามลำดับ จะมีน้ำหนักแห้งของลำต้นเท่ากับ 212.5 กรัม และน้ำหนักสดของรากเท่ากับ 32.5 กรัม ก็จะมีน้ำหนักแห้งของลำต้นและรากเท่ากับ 32.3 กรัมและ 10.4 กรัมตามลำดับ

จากข้อสังเกตดังกล่าวการลดลงของน้ำหนักนั้น แสดงให้เห็นว่า น้ำหนักสดและน้ำหนักแห้งมีความสัมพันธ์กัน แต่อัตราการลดลงของน้ำหนักนั้นไม่เป็นอัตราที่แน่นอนในทุก ๆ ต้น ซึ่งกล่าวได้ว่าวิธีการให้สารละลายธาตุอาหาร การควบคุมของวัสดุปลูก และการดูแลรักษาของมะเขือเทศมีความสม่ำเสมอและพอเพียง จึงทำให้น้ำหนักแห้งมีความสัมพันธ์กับน้ำหนักสดดังกล่าว

6. วิจารณ์ระหว่างลำต้นและราก

อวัยวะที่มีส่วนในการสังเคราะห์แสงเพื่อสร้างสารอาหารเพื่อการเจริญเติบโตของพืชโดยตรงนั้นจะอยู่เหนือส่วนของพื้นดินขึ้นมาซึ่งหมายถึงลำต้นและใบแต่ไม่รวมถึงระบบรากที่มีส่วนช่วยในการสร้างความเจริญเติบโตในทางอ้อม แต่ถาพืชมมีระบบรากที่มากขึ้น ก็จะมีแนวโน้มที่จะทำให้การเจริญเติบโตของต้นมีมากขึ้นด้วย และเพิ่มความแข็งแรง คำจุนลำต้นให้อีกทางหนึ่ง ทางหนึ่ง การปลูกพืชในน้ำยาธาตุอาหาร ซึ่งมีปริมาณธาตุอาหารครบถ้วน และพอเพียงต่อความต้องการของพืช จะเป็นตัวกำจัดการสร้าง การสร้างระบบรากก็จะทำให้มีการแผ่ขยายของราก เป็นไปได้น้อยกว่าการปลูกในสภาพปกติธรรมดา ดังนั้นอัตราส่วนระหว่างลำต้นและรากของพืชที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหารนี้ จะต้องมียัตราส่วนของรากน้อยกว่าในการปลูกในดินปกติ ในการทดลองครั้งนี้อัตราส่วนระหว่างลำต้นและรากของมะเขือเทศที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร แสดงไว้ให้เห็นในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงอัตราส่วนระหว่างลำต้นและรากของมะเขือเทศพันธุ์ L-22 อายุ 105 วัน
ที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร

ลำดับต้นที่	อัตราส่วนระหว่าง ลำต้นและราก
1	4.2:1
2	4.2:1
3	4.0:1
4	6.7:1
5	2.9:1
6	5.2:1
7	3.1:1
8	3.1:1
9	3.6:1
10	4.5:1
11	4.1:1
12	3.6:1
13	5.4:1
14	6.0:1
15	4.3:1
16	6.8:1
17	4.4:1
18	4.6:1
เฉลี่ย	4.4:1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 6 เมื่อพิจารณาถึงอัตราส่วนระหว่างลำต้นและรากของมะเขือเทศพันธุ์ L-22 ที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร แล้วจะเห็นได้ว่าอัตราส่วนของลำต้นและรากที่ได้รับนั้นมีค่าเฉลี่ยประมาณ 4.4 : 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุป

จากการทดลองปลูกมะเขือเทศพันธุ์ L -22 จำนวน 18 ต้นในสารละลายธาตุอาหาร Phostrogen ผลปรากฏว่า

1. ความสูงของมะเขือเทศพันธุ์ L -22 นี้เป็นไปตามปกติตามลักษณะการเจริญเติบโตทั่ว ๆ ไป คือให้ความสูงเฉลี่ยในระยะเวลา 6, 12, 18, 24, 30, 36, 42, 48, 54, 60, 66 และ 72 วัน พลังจากย้ายกล้ามาปลูกเท่ากับ 9.69, 11.88, 15.13, 20.88, 29.88, 41.30, 54.47, 58.27, 62.61, 66.68, 67.11, และ 67.83 ตามลำดับ
2. อายุการเก็บเกี่ยวของมะเขือเทศที่มีอายุ 105 วันนั้นจะได้รับจำนวนช่อกกต่อต้น จำนวนช่อกกต่อต้น จำนวนผลต่อต้นและเปอร์เซ็นต์การติดผลเท่ากับ 13, 60.94, 16.55 และ 31.07 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ
3. น้ำหนักสดของมะเขือเทศพันธุ์ L -22 อายุ 105 วันที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร มีน้ำหนักเฉลี่ยประมาณ 139.06 กรัมต่อวัน
4. น้ำหนักสดของมะเขือเทศพันธุ์ L -22 อายุ 105 วันที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร มีน้ำหนักของลำต้นและใบเฉลี่ยเท่ากับ 180.55 กรัมต่อต้น และน้ำหนักรากเฉลี่ยประมาณ 31.38 กรัมต่อต้น
5. น้ำหนักแห้งของมะเขือเทศพันธุ์ L -22 อายุ 105 วันที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร มีน้ำหนักของลำต้นและใบเฉลี่ยเท่ากับ 27.81 กรัมต่อต้น และน้ำหนักรากเฉลี่ยประมาณ 6.45 กรัมต่อต้น
6. อัตราส่วนระหว่างลำต้นและรากโดยคิดจากน้ำหนักแห้งของมะเขือเทศพันธุ์ L-22 อายุ 105 วัน ที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหารมีอัตราส่วนเฉลี่ยประมาณ 4.4 : 1

อุปสรรค ปัญหา และการแก้ไข

การทดลองปลูกมะเขือเทศในสารละลายธาตุอาหารครั้งนี้เป็นการศึกษาหาข้อผิดพลาดเบื้องต้น สำหรับการทดลองหรือปฏิบัติในครั้งต่อไปเพื่อที่จะให้ได้ผลดียิ่งขึ้น จากการศึกษาทดลองดังกล่าว ได้พบอุปสรรคและปัญหาระหว่างการทดลอง พร้อมทั้งแนวแก้ไขอุปสรรคปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

1. การเกิดตะไคร่น้ำสีน้ำตาลที่เป็นทรายภายในภาชนะปลูก

การทดลองปรากฏว่าเมื่อให้สารละลายธาตุอาหารแก่มะเขือเทศโดยวิธีให้น้ำจากด้านล่างจนท่วมวัสดุปลูก ติดต่อกันทุกวันเป็นเวลาเพียง 1 อาทิตย์ จะเห็นว่าที่ผิวหน้าวัสดุปลูกซึ่งเป็นทราย จะเกิดตะไคร่น้ำสีเขียว ขึ้นเต็มผิวหน้าวัสดุปลูกนั้น ซึ่งจะเกิดสะสมมากขึ้นทุกวัน และอาจเป็นสาเหตุของการเกิดโรคแก่มะเขือเทศได้

การแก้ไข

ปล่อยให้ผิวหน้าของวัสดุปลูกแห้งปราศจากความชื้นซึ่งจะกระทำได้โดยการให้น้ำธาตุอาหารแก่พืช หรืออาจจะให้น้ำยาธาตุอาหารได้แต่ไม่ต้องท่วมผิวหน้าวัสดุปลูกประมาณ 2 - 3 วัน ตะไคร่น้ำที่เกิดขึ้นก็จะแห้งหมดไป

2. การรุ่มหรือโยกโอนของต้นมะเขือเทศ

ก. ระยะเริ่มปลูก (ย้ายกล้าลงในภาชนะปลูก) ระยะแรกนี้รากมะเขือเทศยังไม่มีรากเจริญเติบโตจนสามารถยึดเกาะกับกรวดหรือวัสดุปลูกภายในภาชนะปลูกได้ เมื่อให้น้ำยาธาตุอาหารให้แก่ต้นมะเขือเทศ โดยให้น้ำยาท่วมวัสดุปลูกจะทำให้ทรายซึ่งอยู่บนสุดของภาชนะปลูกหลวมตัว ซึ่งจะทำให้ต้นมะเขือเทศที่รากยังไม่สามารถยึดเกาะกับวัสดุปลูกได้ เพราะฉะนั้นจะต้องระวังในการให้น้ำยาธาตุอาหารในระยะแรกนี้

การแก้ไข

1. ไร่ไม้ที่มีขนาดพอสมควรปักลงไปในภาชนะปลูกเพื่อช่วยค้ำจุนการล้มของต้นมะเขือเทศที่ยังเล็กอยู่นี้ โดยเฉพาะการปักไม้นี้จะต้องปักลงให้ถึงก้นภาชนะปลูก และต้องระวังการกระทบกระเทือนต่อระบบรากของมะเขือเทศด้วย
2. ระยะเวลานี้อาจจะใช้วิธีการให้น้ำยาแก่พืชแบบรดโดยตรงโดยวิธีรดน้ำ

แผนการให้น้ำยาธาตุอาหารแบบซึมจากด้านล่างจนทั่ววัสดุปลูก

 (Sub irrigation) เพื่อขจัดปัญหาการล้มของต้นมะเขือเทศที่ยังมีระบบรากไม่แข็งแรงนี้
  - ข. ระยะเวลาที่ต้นมะเขือเทศมีอายุมากขึ้นหรือมีขนาดลำต้นและทรงพุ่มใหญ่ขึ้น

เมื่อมะเขือเทศมีอายุมากขึ้นลำต้นและทรงพุ่มจะเจริญเติบโตขยายใหญ่ขึ้น

 ซึ่งจะทำให้มีน้ำหนักของลำต้นและทรงพุ่มมากขึ้นตามไปด้วยถ้ามีลมพัดแรงหรือเวลาที่ปล่อยน้ำยาธาตุอาหารให้แก่ต้นมะเขือเทศภายในภาชนะปลูก จะทำให้เกิดการล้มของต้นมะเขือเทศอันเนื่องมาจากน้ำหนักของลำต้นมะเขือเทศ และการหลวมตัวของวัสดุปลูกชั้นบนสุดซึ่งเป็นทรายนั่นเอง

การแก้ไข

1. ไร่เขือกซึ่งยึดต้นมะเขือเทศไว้ ไร่ไม่ให้เกิดการล้มเนื่องจากลมหรือเวลาการให้สารละลายน้ำยา เขือกที่ใช้ควรเป็นเขือกที่จะไม่เป็นอันตรายต่อต้นมะเขือเทศที่จะได้รับเนื่องจากการเสียดสีของต้นมะเขือเทศกับเขือกที่ใช้ยึดต้นมะเขือเทศ
2. ไร่ไม้ทำหลักเพื่อใช้ผูกต้นมะเขือเทศ (Stacking) แต่การทำหลักไม้ไม่ควรทำตั้งแต่เริ่มเตรียมวัสดุปลูกครั้งแรก ถ้าทำหลักไม้ (Stack) นี้หลังจากต้นมะเขือเทศมีอายุมากแล้วการปักหลักไม้ลงในวัสดุปลูก จะทำให้เกิดการกระทบกระเทือนต่อระบบรากของมะเขือเทศได้ ซึ่งจะมีผลต่อการเจริญเติบโตของมะเขือเทศโดยตรง

3. สภาพการเกิดโรค

โรคที่เกิดกับพืชที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหารนี้ส่วนใหญ่ เป็นโรคที่เกิดเกี่ยวกับการขาดธาตุอาหารมากกว่าโรคที่เกิดจากสาเหตุอื่น ๆ โดยเหตุที่ธาตุอาหารพืชบางธาตุไม่สามารถเป็นประโยชน์ต่อพืชที่ปลูกในวัสดุปลูกที่เป็นทรายได้

การทดลองครั้งนี้พบว่ามะเขือเทศแสดงอาการขาดธาตุแมกนีเซียม (Mg) ซึ่งเป็นส่วนประกอบของ Chlorophyll จึงทำให้ใบล่าง ๆ มีอาการเหลือง ตั้งแต่ปลายใบขอบใบลามเข้าหากกลางใบจนกระทั่งใบเหลืองร่วงหล่นไป

การแก้ไข

ใช้สารเคมีแมกนีเซียม ซัลเฟต ($MgSO_4 \cdot 2H_2O$) 50 ppm. ฉีดพ่นให้กับมะเขือเทศโดยตรงทางใบ จะทำให้ใบมะเขือเทศมีอาการกลับเขียวและสามารถสังเคราะห์แสงต่อไปได้

เอกสารอ้างอิง

1. เบดเยียม เจริญพานิช. 2522. การปลูกมะเขือเทศ. กทม.: วิทยาสารกองทัพอากาศ.
กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
2. สุเทวี สุขปรากฏ. 2523. ผักบุ้ง. กทม. : ภาควิชาพืชสวน, คณะเกษตรศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
3. Botler, J.D. and N.F. Ocbker. 1962. Hydroponics as a hobby.
Illinois Agr. Ext. Circ. 844; Urbana.
4. Epstein, E. and B.A. Krantz. 1965. Growing plants in Solution :
culture. Calif Agr. Ext. Ser. Axt-196.
5. Hewitt, E.J. 1966. Sand and Water culture methods used in the
Study of Plant nutrition. Tech comm. No 22, 2nd commonwealth
Bureau of Horticulture and Plantation Crops. East Malling,
Maidstone, Kent, England.
6. Hoagland, D.R. and D.I. Arnon. 1950. The water culture method
for growing Plant without soil. California Agriculture
Experiment Station Circular. 347.
7. Marrel, M.E. 1969. Hydroponic culture of vegetable crops.
Florida Agricultural Extension Service circular. 192 - B,
Gainsville.
8. Stiles, W. 1961. Trace elements in plants. Cambridge
University Press, Cambridge, England.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนครั้งในการเตรียมน้ำยา Phostrogen และปริมาณที่ใช้

จำนวนครั้ง	ครั้งที่	สารเคมีที่ใช้	อัตราที่ใช้ (กรัม/น้ำ(ลิตร))	อายุพืช(วัน)
7	1	PHOSTROGEN	75/160	27
	2	"	75/160	37
	3	"	75/160	47
	4	"	75/160	57
	5	"	75/160	67
	6	"	75/160	77
	7	"	75/160	87
	8	"	75/160	97

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 แสดงการใช้ยาป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

จำนวน ครั้ง	ครั้งที่	ชื่อยา	อัตราที่ใช้	อายุ พืช(วัน)	หมายเหตุ
	1	คาร์เบนดาซิม	45กรัม/น้ำ 20 ลิตร	3	ป้องกันเชื้อรา
		เซฟวิน 85	45กรัม/น้ำ 20 ลิตร	3	ป้องกันแมลง
	2	คาร์เบนดาซิม	45กรัม/น้ำ 20 ลิตร	10	ป้องกันเชื้อรา
		เซฟวิน 85	45กรัม/น้ำ 20 ลิตร	10	ป้องกันเชื้อรา
	3	ออร์โทไซค์	45กรัม/น้ำ 20 ลิตร	17	ป้องกันเชื้อรา
		เซฟวิน 85	45กรัม/น้ำ 20 ลิตร	17	ป้องกันแมลง
	4	ออร์โทไซค์	45กรัม/น้ำ 20ลิตร	24	ป้องกันเชื้อรา
		เซฟวิน 85	45กรัม/น้ำ 20 ลิตร	24	ป้องกันแมลง
	5	แมนเซทดี	45กรัม/น้ำ 20 ลิตร	31	ป้องกันเชื้อรา
		เซฟวิน 85	45กรัม/น้ำ 20 ลิตร	31	ป้องกันแมลง
	6	แมนเซทดี	45กรัม/น้ำ 20 ลิตร	45	ป้องกันเชื้อรา
		เซฟวิน 85	45กรัม/น้ำ 20 ลิตร	45	ป้องกันแมลง
	7	แมนเซทดี	45กรัม/น้ำ 20 ลิตร	60	ป้องกันเชื้อรา
		เซฟวิน 85	45กรัม/น้ำ 20 ลิตร	60	ป้องกันแมลง
	8	ออร์โทไซค์	45กรัม/น้ำ 20 ลิตร	75	ป้องกันเชื้อรา
		อิชโคริน	35กรัม/น้ำ 20 ลิตร	75	ป้องกันหนอน
	9	ออร์โทไซค์	45กรัม/น้ำ 20 ลิตร	90	ป้องกันเชื้อรา
		อิชโคริน	35กรัม/น้ำ 20 ลิตร	90	ป้องกันหนอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนคอกของแต่ละชอคอกและจำนวนคอกที่ติดผลของมะเขือเทศพันธุ์ L-22 อายุที่ปลูกในสารละลายธาตุอาหาร

56

ลำดับ พื้นที่	ชอคอกที่1		ชอคอกที่2		ชอคอกที่3		ชอคอกที่4		ชอคอกที่5		ชอคอกที่6		ชอคอกที่7		ชอคอกที่8		ชอคอกที่9		ชอคอกที่10		ชอคอกที่11		ชอคอกที่12		
	จำนวน คอก	ติด ผล	จำนวน คอก	ติด ผล	จำนวน คอก	ติด ผล	จำนวน คอก	ติด ผล	จำนวน คอก	ติด ผล	จำนวน คอก	ติด ผล	จำนวน คอก	ติด ผล	จำนวน คอก	ติด ผล	จำนวน คอก	ติด ผล	จำนวน คอก	ติด ผล	จำนวน คอก	ติด ผล	จำนวน คอก	ติด ผล	จำนวน คอก
1	5	1	5	3	6	5	4	1	5	0	5	0	4	1	7	5	5	1	5	0	5	1	6	2	
2	4	3	5	4	5	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3	4	0	5	0	4	0	5	5	5	3	5	1	4	0	5	1	5	0	5	4	4	0	4	0	
4	3	0	5	0	3	3	5	0	4	0	6	6	5	0	3	0	6	6	5	2	6	3	3	0	
5	5	1	3	0	5	5	3	0	5	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6	4	0	5	2	3	0	5	2	5	1	5	1	4	0	4	1	3	0	6	3	5	3	6	0	
7	5	0	3	0	6	3	4	4	3	0	5	0	3	0	4	0	5	0	5	0	5	5	7	5	
8	5	0	4	0	5	0	5	3	4	4	3	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9	5	2	6	0	6	1	3	0	5	0	5	0	7	5	7	1	4	0	4	4	5	0	4	0	
10	4	0	5	0	6	2	5	1	6	0	5	0	5	2	4	0	2	0	6	0	4	0	4	1	
11	5	4	5	3	6	0	4	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
12	5	0	3	0	6	0	5	0	5	0	4	0	5	0	5	0	6	1	6	2	4	0	5	1	
13	4	1	4	0	3	0	6	1	4	0	4	3	5	2	3	0	6	4	4	3	5	1	4	1	
14	3	0	3	0	5	3	4	4	4	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
15	4	1	4	0	6	2	5	0	4	0	6	4	4	0	4	0	5	5	3	2	-	-	-	-	
16	4	2	5	1	4	0	4	0	6	1	6	0	3	0	5	2	5	1	6	0	5	0	3	0	
17	3	0	3	0	2	0	5	3	5	1	5	0	4	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
18	4	4	4	0	4	0	4	0	6	1	5	3	4	0	7	5	5	0	6	2	4	0	6	2	

38

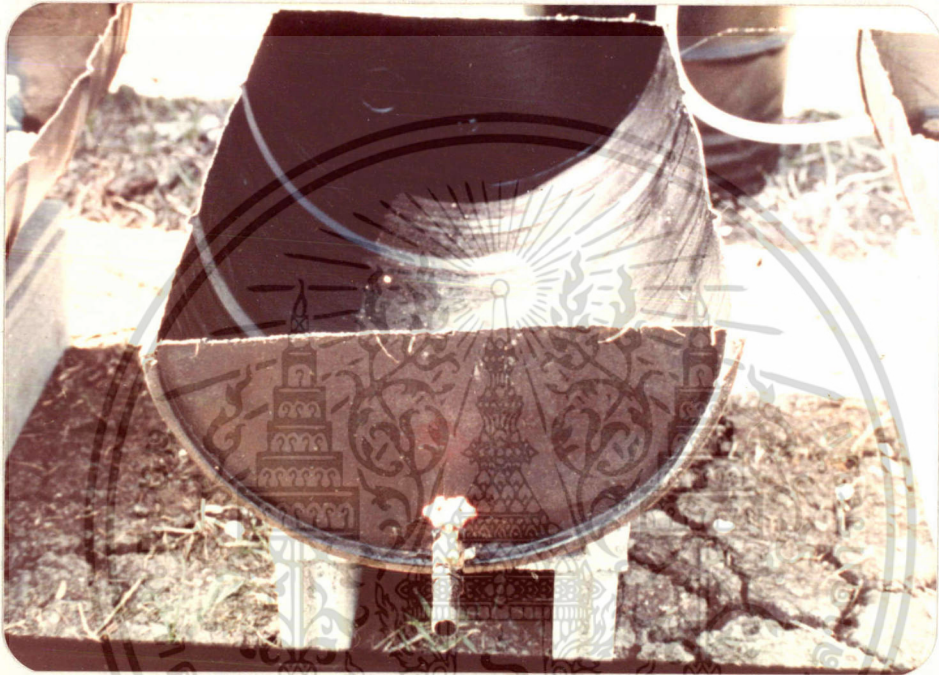
ลำดับ พื้นที่	ชอคอกที่25		ชอคอกที่26		ชอคอกที่27	
	จำนวน คอก	คิด ผล	จำนวน คอก	คิด ผล	จำนวน คอก	คิด ผล
1	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-	-
5	-	-	-	-	-	-
6	-	-	-	-	-	-
7	-	-	-	-	-	-
8	-	-	-	-	-	-
9	-	-	-	-	-	-
10	-	-	-	-	-	-
11	-	-	-	-	-	-
12	6	1	4	0	4	0
13	-	-	-	-	-	-
14	-	-	-	-	-	-
15	-	-	-	-	-	-
16	-	-	-	-	-	-
17	-	-	-	-	-	-
18	-	-	-	-	-	-

ลำดับ ตอนที่	น้ำหนักผล (กรัม)																								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	14.0	14.8	14.1	13.7	11.7	14.5	12.7	11.5	13.8	11.3	10.0	13.2	11.4	11.1	9.3	9.8	10.0	7.2	10.6	7.4	8.0	5.5	5.0	4.7	4.1
2	15.1	11.9	9.2	0.6	3.8	2.1	1.5	1.0	0.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	17.0	17.5	13.8	15.2	14.9	15.2	14.6	12.5	11.2	10.7	10.1	9.6	9.6	9.4	8.5	7.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	18.6	16.5	16.9	13.9	13.2	9.7	11.0	9.8	10.2	8.7	8.2	9.6	7.5	6.8	7.6	6.7	3.4	2.4	3.9	2.5	-	-	-	-	-
5	14.6	11.8	14.8	10.1	2.3	3.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	14.0	12.8	9.8	7.6	2.4	5.9	5.4	2.4	2.8	2.0	1.8	2.4	1.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	16.1	15.7	13.8	13.2	12.9	11.7	10.1	10.4	9.1	9.0	8.3	8.5	4.3	4.6	4.2	3.0	2.5	1.4	-	-	-	-	-	-	-
8	16.3	15.0	14.4	12.6	6.5	0.8	0.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	14.7	14.4	14.2	15.7	14.4	12.5	11.7	14.1	14.7	12.4	11.4	10.6	10.5	9.1	8.8	5.8	5.4	4.1	-	-	-	-	-	-	-
10	17.0	19.0	15.6	12.1	13.4	12.0	10.7	13.3	13.0	9.2	11.3	13.5	6.8	6.8	11.2	4.2	0.5	0.4	0.3	2.9	1.2	-	-	-	-
11	13.5	8.4	10.2	0.8	7.9	4.7	4.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	15.5	16.9	15.6	15.2	14.0	10.6	10.9	9.4	9.6	10.4	9.2	8.5	7.8	3.6	5.4	4.3	2.7	1.6	1.6	0.9	0.7	0.3	0.5	-	-
13	15.7	15.7	14.1	12.3	11.3	11.9	10.6	8.4	5.1	2.7	2.7	2.4	2.0	1.4	0.2	0.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	14.5	14.4	11.6	9.8	6.8	6.5	3.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	21.7	18.3	18.8	17.0	6.7	17.1	11.3	14.6	11.4	11.0	10.4	2.0	0.1	0.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	16.7	16.5	18.8	14.5	17.6	13.8	12.8	9.5	12.2	14.9	12.3	9.5	6.5	5.9	8.2	4.0	3.6	3.2	-	-	-	-	-	-	-
17	15.7	9.3	7.8	2.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	16.6	14.0	16.2	13.9	4.9	15.3	11.9	15.8	8.0	6.7	7.6	7.0	6.1	3.6	3.7	4.0	2.3	2.3	2.5	2.9	-	-	-	-	-

ภาพผนวกที่ 1 ภาชนะสำหรับปลูกมะเขือเทศ

ถังน้ำมันขนาด 200 ลิตรผ่าครึ่งตามยาวทาก้วยที่ดัดโค้ง
ทั้งภายนอกและภายใน

ภาพผนวกที่ 2 ภาพยนตร์สำหรับปลูกมะเขือเทศที่ใส่กรวดเป็นชั้นแรก

ความสูงของกรวดวัดจากกันดั้มขึ้นมา 5 นิ้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 3 ภาพสำหรับปลูกมะเขือเทศที่ใส่หินเกล็ดเล็กเป็นชั้นที่ 2

ความสูงของชั้นหินเกล็ดเล็กที่ใส่ที่ชั้นของกรวดสูงประมาณ 3 นิ้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 4 ภาพแกะสลักพระพุทธรูปและเศียรพระพุทธรูปที่เสโทรายเป็นชั้นบนสุด

ความสูงของชั้นทรายนี้ที่เสโทชั้นหินเกดเล็กเด็กสูงประมาณ 3 นิ้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้